

Jaarverslag 2018

Marie Tak van Poortvliet Museum Domburg

Stichting Marie Tak van Poortvliet Museum Domburg

Inleiding

Dit is het jaarverslag van Stichting Marie Tak van Poortvliet Museum Domburg. Het verslag beoogt inzicht te geven in wat gedurende 2018 bij het museum tot stand is gebracht en tevens kort vooruit te blikken naar de komende periode.

Doelstelling

De doelstelling van het museum is het levend houden van en meer bekendheid geven aan het gezelschap kunstenaars -vooral schilders - dat in de periode 1870-1930 in Domburg verbleef, woonde en werkte. Het museum wil de plaats in Nederland zijn waar men kennis kan nemen van hun werk. Het museum fungeert als algemeen nut beoogde instelling (ANBI).

Aantallen bezoekers

Bezoekerscategorie	2017	2018
Volwassene individueel (€ 4,50)	2.586	3.151
Volwassene in groep of met korting (€ 4)	344	80
Schoolbezoek KEW	21	49
Kind tot 12 jaar (gratis)	183	78
Bezoeker met Museum Jaarkaart (gratis)	4.169	5.543
Vrienden van het museum (gratis)	592	324
Gratis bezoek (Ondernemersvereniging, promotionele dagen ed.)	100	311
Zeelandpas	62	63
Totaal	8.057	9.599

De voorjaartentoonstelling, RAAK! Zeeuwse portretten heeft 4665 bezoekers getrokken en de zomertentoonstelling, DE WIJDE STILTE. Drie bijzondere collecties in beeld II 4934 bezoekers.

Bestuurssamenstelling

Voorzitter: A.J. van Houtum,
Vicevoorzitter/ huisvesting/ collectie: M.A. Immink-Vaandrager,
Penningmeester: J. Kaland,
Secretaris: M.C.R. van Vloten,

Lid: L.N. Labruyere
PR: vacature,
Vrijwilligers: E.S. Molkenboer.

De pr-functie is ook in 2018 niet ingevuld en werd tijdelijk waargenomen door de voorzitter en de conservator. Overwogen wordt om de taakhoud van deze bestuursfunctie aan te passen.

Francisca van Vloten is conservator van het museum. Zij organiseert en ontwerpt tentoonstellingen, doet het onderzoek daarvoor en geeft advies betreffende het beleid. Daarnaast is zij supervisor van gastconservatoren.

Het bestuur heeft in 2018 vijf maal vergaderd, met als vaste besprekpunten o.a. de tentoonstellingen, de bezoekersaantallen, de financiën en de voortgang van eventuele nieuwbouwplannen.

Er is tenslotte nog een aantal commissies: een onderhoudscommissie en een commissie educatie.

Personeel

Het museum wordt tot dusverre geheel gerund door vrijwilligers. Indien het museum in de toekomst uitgebreid wordt en gedurende een langere tijdsspanne geopend zal zijn, is het onvermijdelijk dat er professioneel ondersteunende werkzaamheden moeten worden verricht, zoals beheer van het gebouw en algemene organisatie.

Vrijwilligers

Het museum is ook in 2018 bijgestaan door 35 enthousiaste vrijwilligers.

Hun taken bestaan onder meer uit het ontvangen van de bezoekers, het surveilleren in de tentoonstellingsruimte, verkopen in de winkel en het serveren van koffie en thee in de koffie ruimte en 's zomers in de mooie beeldentuin.

Daarnaast helpen vrijwilligers met de inrichting van de tentoonstellingen, het onderhoud van het gebouw en de tuin, het verzorgen van verse bloemen in het museum, de belichting van de tentoonstellingen en het ontvangen en rondleiden van groepen, onder meer basisschoolklassen als onderdeel van een educatieproject.

Het museum organiseert 2 keer per jaar een voorlichtingsmiddag voorafgaande aan de nieuwe tentoonstelling zodat de bezoekers adequaat kunnen worden voorgelicht. Ter afsluiting van het museumjaar werd een vrijwilligersborrel georganiseerd waarbij tevens uitleg gegeven is over de nieuwbouwplannen.

Het bestuur heeft grote bewondering voor de tomeloze inzet van de vrijwilligers en is hun veel dank verschuldigd. Zonder vrijwilligers is het draaiende houden van het museum niet mogelijk.

Nieuwbouwplan

Er waren in de verslagperiode veel ontwikkelingen rond het plan voor nieuwbouw in het Nehalennia-gebied. In de eerste plaats was het wachten op een reactie van het

gemeentebestuur op ons plan en het daaraan gekoppelde verzoek om een eenmalige subsidie in de investering. Door de gemeenteraadsverkiezingen en de daarna volgende formatie periode werd dat pas in de tweede helft van 2018 duidelijk.

Op 2 augustus werd het plan gepresenteerd tijdens de jaarlijkse Vrienden-avond. Daaraan voorafgaand werden de Stadsraad Domburg en de Vereniging Nehalennia ingelicht. Met het College van B&W werd een intentieovereenkomst gesloten om de haalbaarheid van het plan te onderzoeken.

MUSEUM DOMBURG
ARTIST IMPRESSION
OKTOBER 2018

DAM
&
PARTNERS
ARCHITECTEN

Op de speciale website www.marietakmuseum.nl/nieuwe-museum werd alle informatie gegeven over het plan.

Bij de reacties was een rode draad dat velen vroegen de hoogte en de omvang van het gebouw te beperken.

Op 24 oktober werd het plan tijdens een bijeenkomst van de Stadsraad Domburg gepresenteerd. Er was veel belangstelling en er waren vele kritische opmerkingen, ook ten aanzien van de plek. Dat dit gebied in de Visie Domburg werd aangemerkt als een alternatieve locatie voor het museum leek niet scherp in beeld te zijn bij velen. De verantwoordelijk wethouder van de gemeente zegde toe de initiatieven in het Nehalennia-gebied met een klankbordgroep te bespreken.

Op 9 november hebben de gemeenteraadsleden nadere uitleg gekregen over het plan en een bezoek gebracht aan het huidige museum en de beoogde nieuwe locatie.

Medio december is gestart met het haalbaarheidsonderzoek onder leiding van de gemeente.

Tentoonstellingen in 2018

Voorjaartentoonstelling van 1 april – 1 juli 2018: RAAK! Zeeuwse portretten.

De Voorjaartentoonstelling 2018 is gewijd aan Zeeuwse portretten. RAAK! staat voor 'raak of heel goed getroffen' en dubbelzinnigheid schuilt er in 'Zeeuwse portretten'. Dat staat voor portretten door of van met Zeeland verbonden mensen of beide; en portret staat naast de letterlijke betekenis ook voor een apart geval, voor een bijzondere 'Zeeuw' dus. Een 'actieportret', een dierenportret en groepsportretten kunnen er ook onder vallen.

De opening van de Voorjaartentoonstelling trok meer dan 300 belangstellenden, de ontvangstruimte was stampvol. Na een toelichting op de werken door conservator Francisca van Vloten en fluitspel van Eleonore Pameijer die Bach, Philip Glass en Debussy speelde, opende Eleonore de zaal naar de tentoonstelling waar ook een portret van haarzelf hing.

Zomertentoonstelling van 8 juli – 11 november 2018: DE WIJDE STILTE. Drie bijzondere collecties in beeld II.

De Zomertentoonstelling 2018 was het vervolg op de Zomertentoonstelling 2017. Opnieuw werd een selectie vertoond van werken uit de verzamelingen van de gemeente Veere, het MTVP Museum Domburg en de Collectie Francisca van Vloten, die deel zal uitmaken van het International Centre for Artists' Colonies in Europe (ICEAC). Deze keer werd de periode vanaf het Interbellum tot nu belicht en betrof de tentoonstelling Nederlandse en buitenlandse kunstenaars die actief waren en zijn in de Europese kunstenaarskolonies, uitgaande van Domburg.

Gedeputeerde van Cultuur, Ben de Reu opende de Zomertentoonstelling.

In de museumtuin en caféruimte waren tijdens de Voorjaars- en Zomertentoonstelling bronzen sculpturen en glasobjecten te zien van Jan en Veronie Rens-Havermans, Galerie ZeeUwArt, Renesse.

Tentoonstellingen in 2019

Voorjaartentoonstelling 14 april t/m 16 juni 2019:
GERDA RUTTERS: BEELDEN EN SCHILDERIJEN
een overzichtstentoonstelling

Zomertentoonstelling 23 juni t/m 3 november 2019:
REPRISE: ZEEUWSE PORTRETTEN II

Voorjaar en Zomer in de museumtuin:
BEELDEN VAN OLLO FEENSTRA
14 april t/m 3 november 2019

Samenwerking met andere musea

Het museum is lid van de Vereniging Zeeuwse Musea. De VZM wil in de komende jaren 'Zeeland Museumland' sterker manifesteren, zowel binnen als buiten de provincie, met als doel het behartigen van de belangen, het bevorderen van de samenwerking en kwaliteit van

de aangesloten musea. Twee maal per jaar is er een overleg tussen alle aangesloten Zeeuwse musea. Er is een gezamenlijke website, www.zeelandmuseumland.nl.

Met ondersteuning van de Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ) behartigt de Vereniging Zeeuwse Musea de museale belangen, ook richting de Provincie zodat de musea als groep sterker staan en hun wensen sterker naar buiten kunnen brengen.

Met Stichting Veerse Musea (Museum Veere) is nauw contact over de mogelijkheid om geld uit een fonds voor toeristische activiteiten te krijgen dat door de ondernemers én de gemeente samen beheerd wordt.

De Zomertentoonstelling van het MTVP 2017 is in zomer 2018 voor een groot deel uitgeleend aan het Duitse Kunstmuseum Schwaan in Mecklenburg-Vorpommern. Op zaterdag 14 juli 2018 werd de tentoonstelling geopend door de Domburgse conservator, Francisca van Vloten. De succesvolle tentoonstelling trok er in ruim 2 maanden tijd ca. 2800 bezoekers.

EuroArt

Het museum is actief lid van EuroArt, de organisatie die in Europa kunstenaarskolonies verbindt. Dit is een netwerk waarin gemeenten, musea en kunstenaarsorganisaties samenwerken. Er wordt onderzoek gedaan naar het fenomeen kunstenaarskolonie, er worden tentoonstellingen uitgewisseld en uitwisseling van kunstenaars bevorderd. In 2018 waren er 43 kunstenaarskolonies uit 13 landen bij EuroArt aangesloten. De gemeente Veere is ook lid van EuroArt. Museum en gemeente ervaren het lidmaatschap als erg belangrijk, mede omdat het museum zich in de toekomst met het ICEAC wil profileren als kenniscentrum voor kunstenaarskolonies.

De contacten binnen EuroArt zijn intensief en vruchtbaar. Op 14 juli opende onze conservator Francisca van Vloten in Schwaan (Noord-Duitsland) een tentoonstelling over Domburg als kunstenaarskolonie met werken uit de MTVP en ICEAC collecties (en één werk uit particulier bezit). Het museumbestuur werd vertegenwoordigd door voorzitter Arnold van Houtum en secretaris Renée van Vloten.

De tentoonstelling liep de gehele zomer en werd zeer goed bezocht. Francisca van Vloten maakte er een tweetalige publicatie bij over de werken uit de desbetreffende collecties.

Naast de diverse activiteiten binnen het netwerk van (74) leden heeft EuroArt ook een project opgezet dat zich richt op kunsteducatie. Er wordt een omvangrijke Europese subsidie daarin verwacht.

Het International Centre for Artists' Colonies (ICEAC) in Europe is een documentatie- en onderzoekscentrum verbonden met het MTVP Museum Domburg en de federatie EuroArt. Het ICEAC heeft onder de paraplu van de 'Impressionisms Routes' een Toorop-route ontworpen die ook langs het MTVP loopt.

Ook voor ons nieuwbouwplan zijn de contacten met EuroArt verstevigd en wordt volop steun gegeven aan het ICEAC.

De Nederlandse leden van Euroart komen twee keer per jaar bijeen. Op 5 november konden wij de groep in Domburg ontvangen. De bespreking werd afgesloten met een door het Badhotel gedeeltelijk gesponsorde voortreffelijke lunch.

Gemeente Veere

Met de gemeente Veere is een regelmatig contact via het Veers Museum Overleg. Het museum is met de gemeente Veere ook dit jaar nog steeds in gesprek over de gewenste nieuwbouw c.q. een verplaatsing. Er zullen fondsen moeten worden gevonden zodra de plannen vastere vorm kunnen krijgen.

Ondernemersvereniging

Het museum is lid van de Domburgse ondernemersvereniging, de OBD. Een signaal dat het museum ook zoveel mogelijk als ondernemer deel wil nemen aan de Domburgse economie. Ook een mogelijkheid om met lokale ondernemers nauwe banden op te bouwen. Zo heeft een vijftal hotels en restaurants museumkaartjes ingekocht voor zijn gasten. De contacten worden voortgezet en er wordt gewerkt aan een betere bekendheid van het museum onder de badgasten.

Educatie

Samen met de andere Veerse musea is er een educatie programma voor basisschool leerlingen. Dit programma is ontwikkeld in samenwerking met Kunst Educatie Walcheren en wordt door de gemeente Veere gefinancierd.

Scholen moeten aan nieuwe eisen voldoen met betrekking tot de 'doorlopende leerlijn cultureel onderwijs'. Om hier vorm aan te geven is overleg tussen aanbieder en afnemer van cultuur noodzakelijk. Hier wordt hard aan gewerkt. Gezien de aard van ons museale aanbod, twee maal per jaar een wisseltentoonstelling, wordt het steeds lastiger om aan deze voorwaarden te voldoen.

Daarnaast is er regelmatig overleg met het Provinciaal Educatief Platform, PEP, vooral voor de aanbieders van culturele educatie.

De educatie medewerkers zijn tevens inzetbaar voor groepsbezoeken. Zij zijn goed ingevoerd in het verhaal van de tentoonstelling zodat zij een rondleiding kunnen verzorgen.

PR

Het pr- budget van het museum is beperkt. Adverteren in tijdschriften kan op kleine schaal plaatsvinden, free publicity is in de landelijke media erg moeilijk te realiseren.

Het museum heeft een eigen, algemene folder. Via de VZM staat het museum in gezamenlijke, algemene folders.

Voor elke tentoonstelling worden flyers en postertjes gedrukt en in Domburg en de regio verspreid.

Bij elke tentoonstelling worden persberichten verstuurd. Belangstellenden kunnen zich via de website opgeven om een persbericht te ontvangen. Deze groep neemt snel in aantal toe.

Ook in 2018 is de actie met hotels die toegangskaartjes tegen gereduceerd tarief konden afnemen om aan te bieden aan de hotelgasten voortgezet. Inmiddels doen 6 hotels hier aan mee.

Na de ontvangst van de Rotaryclub Middelburg heeft het museum in 2015 de toezegging van deze club gekregen voor sponsoring gedurende 5 jaar met €200/jaar.

Sinds 2015 is het museum aangesloten bij de Museumjaarkaart. Het is de bedoeling dat de lagere opbrengst per bezoeker wordt gecompenseerd door een hoger aantal bezoekers als gevolg van de geboden publiciteit.

Eigen collectie

De eigen collectie bestaat uit 181 werken. Dit jaar hebben we dankzij schenkingen en aankopen 11 kunstwerken aan de collectie kunnen toevoegen. Aan ontvangen schenkingen is in 2018 19.700 euro in de jaarrekening verantwoord.

schilder	werk	koop/ schenking
Alisa Maslova	Landschap bij Baarland, aug. 2018, olieverf op doek	schenking
Mies Elout - Drabbe	Bloemstilleven, gladiolen, z.j. olieverf op doek	schenking
Kees Broerse	Tekening van kasteel Westhove te Oostkapelle, 1938, potlood	schenking
Kees Broerse	Tekening van kasteel Westhove te Oostkapelle, 1946, houtskool met potlood op papier	schenking
Lodewijk Schelfhout	Les Angles, Villeneuve, 1911, pentekening op papier	aankoop
Lodewijk Schelfhout	Les Angles, 1912, droge naald gravure	aankoop
Sáríka Góth	Ex Libris voor Mej. C.C. Voúte*	schenking
Sáríka Góth	Prentbriefkaart aan Mw. Peijnenborg-Vos in Poppel, 21 dec 1990	schenking
Roline Maria Wichers Wierdsma	ex libris voor dr. B. Vaandrager	schenking
Roline Maria Wichers Wierdsma	ex libris voor A.E. van der Dussen (1916)	schenking
Mies Elout - Drabbe	Portret van een jonge vrouw,	schenking

- Geen handtekening, in de collectie v/h museum Meermanno toegeschreven aan Sárka

Lodewijk Schelfhout, *Les Angles, Villeneuve*

Alisa Maslova, *Landschap bij Baarland*

Mies Elout-Drabbe, *Bloemstilleven, gladiolen*

De collectie bevindt zich in het depot van de SCEZ te Middelburg.
Op de site www.geschiedeniszeeland.nl is een deel van de collectie te bekijken.

Gebouw en tuin

De gemeente Veere geeft één maal per jaar in februari de tuin een grote onderhoudsbeurt. Verder onderhoudt de eigen tuinman de rozentuin welke gebruikt wordt om beelden in te exposeren.

Op 19 augustus heeft Theatergroep De Kale die in samenwerking met Tijdloos Theater- en Muziekproducties een leesvoorstelling in het museum georganiseerd van *Oom Lucien, 1914*, een toneelstuk van Philip Walkate.

Vereniging van vrienden

Het museum heeft een vereniging van vrienden. Er zijn ca. 380 vrienden. Ieder jaar in augustus is er een Vrienden bijeenkomst met een lezing en een ontvangst in het museum. De Vrienden hebben altijd gratis toegang tot het museum en worden voor elke opening uitgenodigd.

Deze vereniging is een grote ondersteuning voor het museum.

In 2018 ontving het museum forse bijdragen van de Vereniging van Vrienden o.a. voor de aankoop van enkele werken.

De Schilders van Domburg

Op 10 mei werd in een zonnige museumtuin het boek *De Schilders van Domburg* gepresenteerd. Het eerste exemplaar werd door de schrijfster Francisca van Vloten aangeboden aan Derk Sauer.

In het boek wordt een omvattend overzicht gegeven van de geschiedenis van Domburg als kunstenaarskolonie en een schitterende selectie van de belangrijke werken.

Uitgeverij WBooks bracht het boek tegen een aantrekkelijke prijs op de markt. Het boek werd genomineerd voor de Zeeuwse Boekenprijs en vóór het einde van het jaar moest een tweede druk gemaakt worden.

Museumwinkel

Het museum heeft een museumwinkel waar tevens een kopje koffie of thee kan worden gedronken. In de winkelruimte staat een video installatie waar films worden getoond in relatie tot de actuele tentoonstelling.

Inkoop en beheer worden verzorgd door vrijwilligers in samenwerking met de voorzitter van de Vereniging Vrienden van het Museum.

Jaarlijks levert de museumwinkel een aanzienlijke bijdrage aan de exploitatie van het museum op.